

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

L E G E

privind tratatele

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

Capitolul I. **Definiții și tipuri de tratate**

Secțiunea 1 **Definiții**

Art.1. - Pentru scopurile prezentei legi, prin:

a) *tratat* se înțelege actul juridic, indiferent de denumire sau formă, care consemnează în scris un acord la nivel de stat, la nivel guvernamental sau la nivel departamental, având scopul de a crea, modifica sau stinge drepturi și obligații juridice sau de altă natură, guvernat de dreptul internațional public și consemnat într-un instrument unic sau în două sau mai multe instrumente conexe;

b) *încheierea tratatelor* se înțelege succesiunea de etape care trebuie urmate, ansamblul de activități care trebuie desfășurate, precum și ansamblul de proceduri și reguli care trebuie respectate astfel încât tratatul să intre în vigoare pentru România;

c) *parafare* se înțelege aplicarea inițialelor numelor reprezentanților părților la negociere, în vederea autentificării, cu caracter provizoriu, a textului convenit sau adoptat în urma negocierilor;

d) *semnare ad referendum* se înțelege etapa facultativă a încheierii tratatelor, care constă în semnarea cu mențiunea *ad referendum* a unui tratat de către reprezentanții părților prezente la negociere, în vederea fixării cu caracter provizoriu, a textului convenit sau adoptat în urma negocierii;

e) *depline puteri* se înțelege documentul eliberat de Ministerul Afacerilor Externe, semnat de ministrul afacerilor externe și investit cu sigiliul de stat, potrivit reglementărilor și practicii internaționale, care consemnează aprobarea pentru participarea la negocieri, pentru semnarea tratatelor la nivel de stat sau de guvern sau pentru participarea delegațiilor române la reuniuni internaționale;

f) *ratificare* se înțelege modalitatea de exprimare a consimțământului de a deveni parte la un tratat care a fost semnat de partea română, prin adoptarea unei legi de ratificare de către Parlament sau, în condițiile legii, prin ordonanță de urgență a Guvernului;

g) *aprobare* se înțelege modalitatea de exprimare a consimțământului de a deveni parte la un tratat care a fost semnat de partea română, prin adoptarea unei hotărâri de aprobare de către Guvern;

h) *aderare* se înțelege modalitatea prin care se exprimă consimțământul de a deveni parte la un tratat multilateral care nu a fost semnat de partea română;

i) *acceptare* se înțelege modalitatea prin care se exprimă consimțământul de a deveni parte la un tratat multilateral care nu a fost semnat de partea română și care prevede expres această modalitate;

j) *rezervă* se înțelege declarația unilaterală, oricare ar fi conținutul sau denumirea sa, formulată cu ocazia semnării, ratificării, aprobării, aderării sau acceptării unui tratat multilateral, prin care se urmărește modificarea sau excluderea efectelor juridice ale anumitor prevederi ale acestuia pentru partea română, dacă tratatul nu interzice asemenea rezerve și ele sunt conforme dreptului internațional; pentru a produce efecte, rezervele formulate la semnare trebuie confirmate la ratificare sau aprobare;

k) *declarație* se înțelege mențiunea formulată cu ocazia semnării, ratificării, aprobării, aderării sau acceptării unui tratat multilateral, prin care se interpretează unele prevederi ale tratatului de către partea română sau prin care partea română efectuează notificările cerute de tratat; declarațiile formulate la semnare trebuie confirmate la ratificare sau aprobare;

l) *instrument de ratificare, aderare, acceptare sau aprobare* se înțelege documentul prin care se consemnează ratificarea, aderarea, acceptarea sau aprobarea tratatelor;

m) *elemente de identificare a tratatului* se înțelege, în cazul tratatelor bilaterale, titlul acestora, data și locul semnării, iar în cazul tratatelor multilaterale, titlul acestora, data și locul adoptării și/sau deschiderii spre semnare;

n) *denunțare, renunțare, retragere* se înțelege actul unilateral prin care partea română își manifestă voința de a nu mai fi legată prin tratat, conform dreptului internațional;

o) *contract de stat* se înțelege o înțelegere încheiată de către statul sau Guvernul român, precum și ministere sau alte autorități ale administrației publice centrale cu alt stat, guvern, organizație internațională, respectiv cu instituții financiare sau alte entități ce nu au calitatea de subiect de drept internațional în domeniul economic, comercial, financiar și în alte domenii și care nu este guvernată de dreptul internațional public.

Secțiunea a 2-a

Categorii de tratate

Art.2. - (1) România, Guvernul României, precum și ministerele și alte autorități ale administrației publice centrale, pentru care această atribuție este expres prevăzută de legislația în vigoare, pot încheia tratate la nivel de stat, tratate la nivel guvernamental, respectiv tratate la nivel departamental.

(2) Tratatetele prevăzute la alin.(1) se încheie cu respectarea principiilor fundamentale și a celorlalte norme imperative ale dreptului internațional, a dreptului comunitar, a normelor cutumiare internaționale, a Constituției României, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

Capitolul II

Procedura încheierii tratatelor

Secțiunea 1

Aprobarea inițierii negocierilor

Art.3. - (1) Pentru aprobarea inițierii negocierilor unui tratat la nivel de stat, Ministerul Afacerilor Externe, singur sau, după caz, împreună cu

ministerul sau autoritatea administrației publice centrale care îndeplinește condițiile prevăzute la art.2 alin.(1), în competențele căruia sau căreia se află domeniul principal reglementat prin tratat, elaborează un memorandum, care va fi avizat de către toate ministerele în competențele cărora se află din punct de vedere substanțial celelalte domenii reglementate prin tratat și însușit de către Guvernul României prin semnătura primului-ministru, după care va fi înaintat spre aprobare Președintelui României.

(2) În cazul tratatelor la nivel de stat pentru care este necesară aprobarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, aprobarea Președintelui României se va acorda după îndeplinirea procedurilor specifice prevăzute de legea pentru organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării și de reglementările acestuia.

(3) În cazul tratatelor multilaterale și bilaterale la nivel de stat, inclusiv cu instituții financiare internaționale, cu caracter predominant tehnic, Ministerul Afacerilor Externe va fi doar avizator.

Art.4. - (1) Pentru aprobarea inițierii negocierilor unui tratat la nivel guvernamental, respectiv la nivel departamental, ministerul sau autoritatea administrației publice centrale care îndeplinește condițiile prevăzute la art.2 alin.(1), în competențele căruia sau căreia se află domeniul principal reglementat prin tratat, denumită în continuare *instituție inițiatoare*, elaborează un memorandum care va fi avizat întotdeauna de către Ministerul Afacerilor Externe, precum și de către toate ministerele în competențele cărora se află, din punct de vedere substanțial, celelalte domenii reglementate prin tratat și care se înaintează spre aprobare Guvernului României, acordată prin semnătura primului-ministru.

(2) În cazul tratatelor la nivel guvernamental, respectiv departamental, pentru care este necesară aprobarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, aceasta se solicită după îndeplinirea procedurii prevăzute la alin.(1) și după îndeplinirea procedurii specifice prevăzute de legea pentru organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării și de reglementările acestuia, prin semnătura Președintelui României, în calitate de președinte al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, pe memorandumul de aprobare a inițierii negocierilor.

Art.5. - (1) Memorandumul pentru aprobarea inițierii negocierilor va conține referiri la:

- a) obiectul tratatului;
- b) necesitatea încheierii tratatului;

c) finalitatea încheierii tratatului și implicațiile, în cazul încheierii tratatului respectiv, asupra obligațiilor juridice și a altor angajamente internaționale asumate anterior de partea română, respectiv asupra legislației interne, inclusiv asupra Constituției României, dacă este cazul;

d) elementele concrete de mandat al părții române, ce urmează a fi promovate în cadrul negocierilor, inclusiv variante de acțiune, dacă este cazul.

(2) Memorandumul pentru aprobarea inițierii negocierilor va avea întotdeauna anexată propunerea de text a părții române, atât în limba română, cât și în limba de circulație internațională în care se va încheia tratatul, după caz, și, cu titlu informativ, dacă acestea există, propunerea de text a celeilalte părți - în cazul unui tratat bilateral sau proiectul de la care se pornește negocierea, în limba română și în limba de circulație internațională în care se va încheia tratatul, și eventualele propuneri de modificare ale părții române - în cazul unui tratat multilateral.

(3) Propunerea de text a părții române se redactează în conformitate cu art.2 alin.(2).

(4) Aprobarea inițierii negocierilor semnifică atât aprobarea conținutului memorandumului, cât și aprobarea propunerii de text a părții române.

Art.6. - (1) Memorandumul pentru aprobarea inițierii negocierilor, semnat de conducătorul instituției inițitoare, se transmite concomitent, în copie, instituțiilor avizatoare, care au obligația ca, în termen de 7 zile lucrătoare de la primire, să comunice instituției inițitoare avizele lor în una din următoarele forme, după caz: aviz favorabil, aviz cu observații și/sau propuneri, aviz negativ.

(2) În urma primirii eventualelor observații sau propuneri, instituția inițitoare definitivează conținutul memorandumului și, respectiv, al propunerii de text de tratat a părții române, pe care le transmite, în original, spre avizare succesivă, instituțiilor avizatoare.

(3) În cazul în care între instituțiile inițitoare și, respectiv, avizatoare, după consultări la nivel corespunzător, persistă diferențe de opinie, instituțiile avizatoare pot aviza “cu obiecții”, care vor fi anexate și prezentate spre soluționare în cadrul ședinței Guvernului.

Art.7. - (1) Memorandumul pentru aprobarea inițierii negocierilor unui tratat la nivel de stat va conține propunerea privind persoana având calitatea de șef al delegației de negociatori a părții române, cu menționarea funcției și instituției la care este încadrat.

(2) În cazul tratatelor la nivel guvernamental, respectiv departamental, desemnarea șefului delegației se face prin decizie a conducătorului instituției inițiatoare.

(3) În cazul negocierii tratatelor la nivel guvernamental care, prin obiectul lor, au implicații politice importante asupra relațiilor externe ale României, șeful delegației de negociatori a părții române se desemnează de către Guvernul României.

(4) Delegația de negociatori a părții române pentru tratatele la nivel de stat și, respectiv, la nivel guvernamental, va include reprezentantul sau reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe; în cazul tratatelor la nivel departamental, delegația de negociatori a părții române va putea include reprezentantul sau reprezentanții Ministerului Afacerilor Externe, la solicitarea instituției inițiatoare.

Secțiunea a 2-a

Desfășurarea negocierilor

Art.8. - Negocierile se desfășoară prin întâlnirea directă a delegațiilor de negociatori sau prin corespondență, cu respectarea strictă a elementelor de mandat și a variantelor de acțiune aprobate.

Art.9. - (1) Pe toată durata negocierilor, după fiecare rundă de negociere a tratatelor la nivel de stat, respectiv a tratatelor la nivel guvernamental pentru care este necesară ratificarea de către Parlament conform art.19 alin.(1), se redactează, în termen de cel mult 7 zile lucrătoare, un raport care va fi inițiat, avizat și aprobat de aceleași instituții implicate în procedura aprobării inițierii negocierilor.

(2) Raportul va cuprinde sintetic relatarea desfășurării negocierilor cu prezentarea poziției partenerului/partenerilor de negociere, a rezultatelor rundei, evaluarea posibilelor evoluții ale procesului de negociere, precum și propuneri vizând menținerea sau modificarea mandatului de negociere, care vor trebui motivate corespunzător în acest ultim caz, eventuale alte propuneri de acțiuni conexe procesului de negociere și vizând sprijinirea acestuia, precum și, în anexă, componența delegației române, respectiv a delegației/delegațiilor partenerului/partenerilor de negociatori.

(3) Raportul va fi însoțit de forma de text rezultată în urma rundei în limba de circulație internațională și în limba română, cu evidențierea clară

a propunerilor de text ale părților, în cazul în care negocierea nu s-a finalizat prin convenirea sau adoptarea textului tratatului.

(4) În situația finalizării negocierilor, elementele de raport menționate mai sus vor fi cuprinse sintetic în memorandumul pentru aprobarea semnării tratatului, elaborat conform art.15.

Art.10. - (1) În cazul celorlalte tratate la nivel guvernamental, respectiv în cazul tratatelor la nivel departamental, raportul este supus aprobării conducătorului instituției inițiatoare și transmis, spre informare, Ministerului Afacerilor Externe.

(2) În acest caz, raportul va avea caracter informativ, fără a propune modificări ale elementelor de mandat și ale variantelor de acțiune ale părții române în negociere. Ministerul Afacerilor Externe poate formula observații și propuneri în conformitate cu competențele sale, obligatorii pentru instituția inițiatoare, având în vedere elementele de mandat și variantele de acțiune anterior aprobate, care sunt obligatorii pentru instituția inițiatoare.

Art.11. - (1) Pe toată durata negocierilor, ori de câte ori se va considera necesar, elementele de mandat și variantele de acțiune ale părții române pentru negocierea tratatelor la nivel de stat, la nivel guvernamental și, respectiv, la nivel departamental vor putea fi modificate numai prin memorandum inițiat, avizat și aprobat de aceleași instituții implicate în procedura aprobării inițierii negocierilor.

(2) Procedura prevăzută la alin.(1) se aplică și în ceea ce privește schimbarea șefului delegației.

Art.12. - (1) În situația în care forma textului tratatului rezultată din negociere corespunde cu elementele de mandat aprobate, textul va fi convenit, în cazul tratatelor bilaterale sau adoptat, în cazul tratatelor multilaterale.

(2) După convenire sau adoptare, textul poate fi parafat sau semnat ad referendum.

(3) După convenire sau adoptare, parafare sau semnare ad referendum, procesul de negocieri poate fi reluat, dacă este necesar, cu respectarea procedurii prevăzute pentru inițierea negocierilor.

Secțiunea a 3-a

Aprobarea semnării

Art.13. - (1) După finalizarea negocierilor prin convenire sau adoptare, pentru aprobarea semnării se elaborează un memorandum care este inițiat, avizat și aprobat în conformitate cu procedura prevăzută la art.3 sau art.4 și art.6, care se adaptează corespunzător, conform prevederilor următoare.

(2) Ulterior avizării conform art.3 sau art.4, memorandumul pentru aprobarea semnării este supus avizării Ministerului Justiției.

(3) Procedura prevăzută la art.3 alin.(2) și art.4 alin.(2) cu privire la aprobarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării se aplică și pentru etapa aprobării semnării.

Art.14.- Dacă instituțiile avizatoare formulează avize *cu propuneri, cu observații, cu observații și propuneri* sau *cu obiecții*, instituția inițiatoare:

a) va relua procesul de negocieri, dacă apreciază ca pertinente observațiile, în vederea obținerii unui text care să corespundă acestora; sau

b) va înainta Secretariatului General al Guvernului o notă justificativă, avizată de Ministerul Afacerilor Externe, cuprinzând argumentele neacceptării, totale sau parțiale, a observațiilor sau a avizului negativ, urmând ca Guvernul să aprobe semnarea sau să decidă reluarea negocierilor.

Art. 15. - (1) Memorandumul pentru aprobarea semnării va conține referiri la:

a) istoricul negocierilor;

b) prezentarea prevederilor relevante ale tratatului cu raportare la elementele de mandat aprobate la începerea negocierilor, precum și a implicațiilor pe care le are tratatul asupra obligațiilor juridice și a altor angajamente internaționale asumate anterior de partea română, respectiv asupra legislației interne, inclusiv asupra Constituției României, dacă este cazul;

c) propuneri privind numele persoanei care va semna tratatul, cu menționarea funcției și instituției la care este încadrat, precum și propunerea de a i se acorda depline puteri în acest sens, după caz.

(2) Memorandumul va avea anexat:

a) textul tratatului rezultat în urma negocierilor, atât în limba română, cât și în limba de circulație internațională în care a fost convenit sau adoptat, după caz;

b) copia memorandumului pentru aprobarea inițierii negocierilor sau, după caz, cele mai recente elemente de mandat aprobate.

Art.16. - (1) În mod excepțional, datorită urgenței semnării tratatului și numai dacă există suficiente elemente să se considere că textul convenit sau adoptat al tratatului nu va conține diferențe substanțiale de fond față de propunerea de text a părții române - în cazul unui tratat bilateral sau față de textul de la care se pornește în negocieri - în cazul unui tratat multilateral, respectiv față de elementele de mandat ale părții române, se poate elabora un memorandum comun pentru aprobarea negocierii și semnării, care va fi supus procedurii prevăzute de prezenta secțiune.

(2) Dacă textul convenit sau adoptat diferă față de propunerea de text a părții române sau față de propunerea de text de la care s-a pornit în negocieri, respectiv față de elementele de mandat ale părții române se va elabora un memorandum separat pentru semnare, conform procedurii prevăzute de prezenta secțiune.

Secțiunea a 4-a **Deplinele puteri**

Art.17. - (1) După aprobarea negocierii, respectiv a semnării tratatelor la nivel de stat sau de guvern, Ministerul Afacerilor Externe eliberează deplinele puteri pentru negocieri, dacă partenerul solicită asemenea depline puteri și, respectiv, pentru semnare.

(2) Deplinele puteri pentru participarea la negocieri și, respectiv, pentru semnarea tratatelor la nivel departamental se eliberează conform alin.(1), numai dacă partenerul/partenerii de negocieri solicită prezentarea deplinelor puteri.

(3) Președintele României, primul-ministru al Guvernului și ministrul afacerilor externe pot negocia și semna tratate fără a prezenta depline puteri.

(4) Ministerul Afacerilor Externe eliberează depline puteri pentru participarea delegațiilor guvernamentale la reuniuni internaționale, dacă este necesar potrivit regulilor de procedură ale reuniunii, în baza mandatului aprobat de către președintele României sau de către primul-ministru al Guvernului.

(5) Pentru participarea delegațiilor guvernamentale la reuniuni internaționale este necesară obținerea aprobării, acolo unde este cazul, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data efectuării deplasării delegațiilor respective.

(6) În memorandumul pentru obținerea aprobării participării delegațiilor guvernamentale la reuniuni internaționale se va menționa numele și funcția șefului delegației și a supleantului acestuia, urmând ca instituția inițiatoare să transmită Ministerului Afacerilor Externe copia memorandumului aprobat și lista celorlalți membri ai delegației, cu respectarea termenului prevăzut de lege, în vederea eliberării deplinelor puteri.

Secțiunea a 5-a

Exprimarea consimțământului de a deveni parte la tratat

Art.18. - (1) Exprimarea consimțământului de a deveni parte la tratat se face, după caz, prin ratificare, aprobare, aderare sau acceptare.

(2) În mod excepțional, în cazurile prevăzute la art.26 alin.(1), exprimarea consimțământului de a deveni parte la tratat se poate face prin semnarea tratatului respectiv.

Art.19. - (1) Se supun Parlamentului, spre ratificare prin lege, următoarele categorii de tratate:

- a) tratatele la nivel de stat, oricare ar fi domeniul de reglementare a acestora;
- b) tratatele la nivel guvernamental care se referă la cooperarea politică sau care implică angajamente cu caracter politic;
- c) tratatele la nivel guvernamental care se referă la cooperarea cu caracter militar;
- d) tratatele la nivel guvernamental care se referă la teritoriul de stat, inclusiv regimul juridic al frontierei de stat, precum și la zonele asupra cărora România exercită drepturi suverane și jurisdicție;
- e) tratatele la nivel guvernamental care se referă la statutul persoanelor, drepturile și libertățile fundamentale ale omului;
- f) tratatele la nivel guvernamental care se referă la participarea în calitate de membru la organizații internaționale interguvernamentale;
- g) tratatele la nivel guvernamental care se referă la asumarea unui angajament financiar care ar impune sarcini suplimentare la bugetul de stat;

h) tratatele la nivel guvernamental ale căror dispoziții fac necesară, pentru aplicare, adoptarea unor noi dispoziții normative având forță juridică de lege, ori a unor legi noi sau amendarea legilor în vigoare și cele care prevăd în mod expres cerința ratificării lor.

(2) Tratatetele prevăzute la alin.(1) nu se ratifică prin ordonanțe ale Guvernului.

(3) În situații extraordinare, tratatele prevăzute la alin.(1) lit.b)-h), a căror reglementare nu poate fi amânată, vor putea fi ratificate prin ordonanțe de urgență ale Guvernului, sub condiția justificării temeinice a urgenței ratificării.

Art.20. - (1) Tratatetele semnate la nivel guvernamental care nu intră sub incidența prevederilor art.19, precum și tratatele semnate la nivel departamental sunt supuse Guvernului spre aprobare, prin hotărâre a Guvernului.

Art.21. - (1) Tratatetele multilaterale, care nu au fost semnate în numele României sau la nivel guvernamental, la care România sau Guvernul României urmează să devină parte și care intră sub incidența prevederilor art.19 alin.(1), sunt supuse Parlamentului spre aderare sau acceptare prin lege, dacă prevăd expres această modalitate de exprimare a consimțământului de a deveni parte la ele.

(2) În situații extraordinare, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art.19 alin.(3), tratatele multilaterale prevăzute la alin.(1) pot fi supuse aderării sau acceptării prin ordonanță de urgență a Guvernului.

(3) Tratatetele prevăzute la alin.1 care nu intră sub incidența prevederilor art.19 alin.(1) sunt supuse Guvernului, spre aderare sau acceptare, prin hotărâre.

Art. 22. - (1) Tratatetele se ratifică, se aprobă, se acceptă sau se aderă la ele prin lege, ori se aprobă, acceptă sau aderă la acestea prin hotărâre a Guvernului, după caz.

(2) În cazul excepțional prevăzut la art.19 alin.(3) și art.21 alin.(2) se elaborează o ordonanță de urgență de ratificare, aderare sau acceptare, care va fi supusă aprobării Parlamentului, prin lege.

(3) Titlul actului normativ va conține mențiunea ratificării, aprobării, aderării sau acceptării tratatului, titlul complet al tratatului și celelalte elemente de identificare.

(4) Actul normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare conține, de regulă, un articol unic care prevede mențiunea “se ratifică", “se aprobă.....”, “se aderă la", “se acceptă ...”, urmată de titlul complet al tratatului, însoțit de celelalte elemente de identificare, după cum urmează:

a) în cazul tratatelor bilaterale – data și locul semnării;

b) în cazul tratatelor multilaterale supuse ratificării sau aprobării – data și locul adoptării și/sau deschiderii spre semnare, aceste elemente de identificare fiind însoțite de menționarea datei intrării în vigoare a tratatului, dacă este cazul, precum și a datei și locului semnării de către partea română;

c) în cazul tratatelor multilaterale supuse aderării sau acceptării – data și locul adoptării și/sau deschiderii spre semnare, aceste elemente de identificare fiind însoțite de menționarea datei intrării în vigoare a tratatului, dacă este cazul.

(5) Actul normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare a unui tratat multilateral poate cuprinde și unul sau mai multe articole conținând rezerve și/sau declarații ale părții române, care se fac cu respectarea strictă a prevederilor tratatului.

(6) În cazul acelor tratate ale căror dispoziții implică modificarea sau completarea unuia sau mai multor acte normative în vigoare, actul normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare va include prevederi exprese, cu trimiteri clare, prin care se modifică sau se completează dispozițiile actelor normative respective, pentru asigurarea concordanței cadrului legislativ intern cu prevederile tratatului.

(7) În cazul tratatelor ale căror prevederi implică adoptarea de dispoziții normative de drept intern pentru aplicarea prevederilor lor, actul normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare va include norme detaliate de natură să permită aplicarea tratatului, fără ca prin aceste norme să se poată aduce atingere regimului juridic stabilit prin tratat sau textului tratatului.

(8) În cazul în care pentru aplicarea prevederilor tratatelor prevăzute la alin.(7) este suficientă adoptarea de acte normative cu forță juridică inferioară actului normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare, actul normativ respectiv va fi adoptat imediat după adoptarea actului normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare.

(9) Normele de natură să permită aplicarea tratatului la care se referă alin.(6) – (8) intră în vigoare la data intrării în vigoare a tratatului sau după această dată, în termenul prevăzut de acestea.

(10) Prevederile alin.(6)–(9) nu aduc atingere posibilității adoptării unor dispoziții normative de drept intern pentru aplicarea prevederilor unui tratat, ulterior intrării în vigoare a acestuia, în cazul în care acest lucru se va dovedi necesar.

(11) Prevederile alin.(6)–(9) nu se aplică în cazul tratatelor ale căror dispoziții implică adoptarea unor legi organice pentru aplicarea lor.

(12) Proiectul de act normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare se inițiază și se avizează în conformitate cu procedura prevăzută la art.3, respectiv 4 și art.6, care se adaptează corespunzător, Ministerul Justiției fiind ultimul în ordinea avizatorilor, și se adoptă în conformitate cu normele procedurale în vigoare, în funcție de tipul actului normativ.

(13) În cazul în care, datorită conexiunii dintre ele, două sau mai multe tratate se ratifică, se aprobă, se aderă la acestea sau se acceptă prin același act normativ, măsura ratificării, aprobării, aderării sau acceptării se va exprima, pentru fiecare tratat, printr-un articol distinct.

Art.23. - (1) Expunerea de motive care însoțește proiectul de lege de ratificare, aderare sau acceptare, respectiv nota de fundamentare care însoțește proiectul hotărârii Guvernului de aprobare, aderare sau acceptare sau proiectul ordonanței de urgență a Guvernului de ratificare, aderare sau acceptare va cuprinde următoarele:

- a) necesitatea încheierii tratatului pentru partea română;
- b) finalitatea încheierii tratatului pentru partea română;
- c) istoricul negocierilor;
- d) în cazul tratatelor bilaterale semnate, supuse ratificării sau aprobării – data și locul semnării, menționarea persoanei semnatarului din partea română;
- e) în cazul tratatelor multilaterale semnate de partea română, supuse ratificării sau aprobării – data și locul adoptării și/sau deschiderii spre semnare, data și locul semnării de către partea română, cu menționarea persoanei semnatarului, data intrării în vigoare, dacă este cazul;
- f) în cazul tratatelor multilaterale supuse spre aderare sau acceptare – data și locul adoptării și/sau deschiderii spre semnare, data intrării în vigoare, dacă este cazul;
- g) prezentarea prevederilor relevante ale tratatului din perspectiva intereselor părții române, a implicațiilor pe care le are tratatul asupra obligațiilor juridice și a altor angajamente internaționale asumate anterior de partea română, respectiv asupra legislației interne, inclusiv din perspectiva compatibilității cu dreptul comunitar, precum și a măsurilor de adaptare necesare;

h) prezentarea prevederilor prin care se urmărește asigurarea concordanței cadrului legislativ intern cu prevederile tratatului la care se referă alin.(6) și (7) ale art.22;

i) prezentarea și motivarea rezervelor sau declarațiilor la tratat, dacă este cazul, cuprinse în proiectul de act normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare;

j) în cazul excepțional prevăzut la art.19 alin.(3) și art.21 alin.(2), justificarea temeinică a urgenței ratificării, aderării sau acceptării, prin ordonanță de urgență a Guvernului, menționarea interesului public afectat în lipsa ratificării, aderării sau acceptării, precum și a obținerii aprobării exprese a Președintelui României.

(2) În cazul tratatelor semnate la nivel de stat, la expunerea de motive a proiectului legii de ratificare se anexează, în copie, memorandumul pentru aprobarea semnării.

Art.24. - (1) După adoptare, actul normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare se publică, fără plată, în Monitorul Oficial al României, Partea I, însoțit de textul în limba română al tratatului.

(2) În cazuri temeinic justificate, Parlamentul și, respectiv, Guvernul pot hotărî ca textele anumitor tratate să nu fie publicate în Monitorul Oficial al României, acestea urmând să fie comunicate tuturor instituțiilor interesate.

Secțiunea a 6-a **Intrarea în vigoare a tratatelor**

Art.25. - (1) Tratatetele intră în vigoare în conformitate cu prevederile cuprinse în acestea.

(2) Tratatetele bilaterale la nivel de stat intră în vigoare la data schimbului instrumentelor de ratificare, la termenul prevăzut de tratat sau printr-o altă modalitate prevăzută de acesta, în conformitate cu prezenta lege.

(3) Tratatetele bilaterale la nivel guvernamental sau departamental intră în vigoare la data ultimei notificări prin care se comunică celeilalte părți îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare, la termenul prevăzut de tratat de la data ultimei notificări sau printr-o altă modalitate prevăzută de tratat în conformitate cu prezenta lege.

(4) Instrumentele de ratificare, aderare sau acceptare a tratatelor la nivel de stat se redactează de către Ministerul Afacerilor Externe, se

semnează de către Președintele României, se contrasemnează de către ministrul afacerilor externe și se investesc cu sigiliul de stat.

(5) Instrumentele de aprobare, aderare sau acceptare a tratatelor la nivel guvernamental, dacă este cazul, se redactează de către Ministerul Afacerilor Externe, se semnează de către primul-ministru al Guvernului, se contrasemnează de către ministrul afacerilor externe și se investesc cu sigiliul de stat.

(6) Instrumentele prevăzute la alin.(5) urmează a fi schimbate între părți sau depuse la depozitar de către Ministerul Afacerilor Externe.

(7) Notificarea, dacă este cazul, a celeilalte părți sau a depozitarului cu privire la îndeplinirea procedurilor interne vizând ratificarea, aprobarea, aderarea sau acceptarea tratatelor se realizează de către Ministerul Afacerilor Externe, pe cale diplomatică.

(8) În cazul în care ratificarea, aprobarea, aderarea sau acceptarea s-a făcut cu rezerve sau/și declarații, conținutul acestora astfel cum este redat în actul normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare va fi inclus ca atare în textul instrumentului de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare sau în notificarea privind îndeplinirea procedurilor interne vizând ratificarea, aprobarea, aderarea sau acceptarea.

(9) Intrarea în vigoare a tratatelor se face cunoscută prin ordin al ministrului afacerilor externe care se publică, fără plată, în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare.

Art.26. - (1) Pot intra în vigoare, de la data semnării, următoarele categorii de tratate:

a) tratatele la nivel guvernamental sau departamental care se încheie în aplicarea unor tratate în vigoare care prevăd expres această posibilitate;

b) protocoalele de cooperare la nivel departamental pe care le încheie Ministerul Afacerilor Externe al României cu ministerele afacerilor externe ale altor state;

c) programele de cooperare la nivel guvernamental și departamental în domeniul educației, culturii, sportului, cercetării pe termen de cel mult 5 ani fără posibilitatea prelungirii automate a valabilității;

d) tratatele prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene sau a statelor membre, inclusiv cele care implică o contribuție a părții române, și care sunt negociate și semnate de reprezentanții ministerului care gestionează problematica integrării europene, în calitate de coordonator național al asistenței financiare

nerambursabile, respectiv cele privind participarea la programe comunitare;

e) tratatele, altele decât cele menționate la lit.d), prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă, precum și cele la nivel guvernamental sau departamental care reglementează derularea unor proiecte de specialitate sau cu caracter tehnic, cu sprijinul financiar al partenerului străin.

(2) Tratatetele prevăzute la alin.(1) pot fi semnate numai după obținerea aprobărilor prevăzute de prezenta lege pentru semnare, inclusiv pentru intrarea în vigoare de la data semnării, și după eliberarea deplinei puteri pentru aceasta, dacă este necesar.

Art.27. - (1) Tratatetele semnate la nivel guvernamental care nu trebuie supuse ratificării conform art.19 alin.(1) și, respectiv, la nivel departamental se pot aplica cu titlu provizoriu de la data semnării, fie în întregime, fie în ceea ce privește unele dispoziții ale acestora, cu condiția includerii în tratat a unei prevederi exprese în acest sens, urmând ca procedura de aprobare să fie îndeplinită în cel mai scurt timp.

(2) Tratatetele la nivel de stat, precum și tratatetele la nivel guvernamental care, conform art.19 alin.(1), trebuie supuse ratificării, nu pot intra în vigoare prin procedura semnării și nu se pot aplica cu titlu provizoriu de la data semnării.

(3) În cazurile prevăzute la alin.(1), memorandumul pentru aprobarea semnării va include expres solicitarea de aprobare a punerii în aplicare provizorii de la data semnării și precizarea prevederilor care vor beneficia de acest regim, semnarea având loc numai după aprobarea semnării și eliberarea deplinei puteri pentru aceasta, dacă este necesar.

Art.28. - (1) După semnare, ministerul inițiator al procedurii de semnare va elabora o Notă de informare a Guvernului, cu avizul Ministerului Afacerilor Externe, cu privire la data semnării și, respectiv, a intrării în vigoare sau aplicării cu titlu provizoriu a tratatului.

(2) Prin ordin al conducătorului ministerului inițiator al procedurii de semnare se va dispune publicarea, fără plată, în Monitorul Oficial al României, Partea I, a textelor tratatelor la care se referă alin.(1), în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data semnării tratatului.

Secțiunea a 7-a

Tratatele în forma simplificată încheiate prin schimb de note verbale sau de scrisori

Art.29. - (1) Tratatele în forma simplificată a schimbului de note verbale se încheie numai de către Ministerul Afacerilor Externe și intră în vigoare la data efectuării schimbului, sau la alt moment prevăzut de acestea, fără a mai fi supuse ratificării sau aprobării ulterioare.

(2) Tratatele în forma simplificată a schimbului de scrisori se încheie de către Ministerul Afacerilor Externe și intră în vigoare la data efectuării schimbului de scrisori sau la alt moment prevăzut de acestea, fără a mai fi supuse ratificării sau aprobării ulterioare.

(3) Ministerul care gestionează problematica integrării europene, în calitate sa de coordonator național al asistenței financiare nerambursabile, poate încheia tratate la nivel guvernamental în forma simplificată a schimbului de scrisori prin care se acordă României asistență tehnică sau financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene sau a statelor membre, inclusiv care implică o contribuție a părții române, respectiv tratate privind participarea la programe comunitare. Aceste tratate intră în vigoare la data efectuării schimbului de scrisori sau la alt moment prevăzut de acestea, fără a mai fi supuse ratificării sau aprobării ulterioare.

(4) Dispozițiile alin.(1)-(3) se aplică tratatelor care nu fac necesară ratificarea prin lege de către Parlament, conform art.19.

(5) Tratatele la nivel guvernamental în formă simplificată, indiferent de denumire, care fac necesară ratificarea prin lege de către Parlament, intră în vigoare după ratificare, la data ultimei notificări privind îndeplinirea procedurii interne pentru intrarea în vigoare, sau la alt moment precizat de acesta, prin raportare la data ultimei notificări.

(6) Aprobările pentru negocierea și, respectiv, semnarea tratatelor în formă simplificată se obțin conform procedurilor prevăzute de prezenta lege.

(7) Ministrul afacerilor externe, respectiv ministrul care gestionează problematica integrării europene va dispune, prin ordin, publicarea fără plată, în Monitorul Oficial al României, Partea I, a textelor tratatelor prevăzute la alin.(1)-(3), în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data intrării lor în vigoare.

Secțiunea a 8-a

Înregistrarea tratatelor

Art.30. - (1) Ministerul Afacerilor Externe întreprinde demersurile necesare pentru înregistrarea la Secretariatul General al Organizației Națiunilor Unite a tratatelor la nivel de stat și guvernamental care prevăd cerința înregistrării, precum și a celor care, dată fiind importanța lor, fac necesară înregistrarea.

(2) Ministerul Afacerilor Externe trimite copiile certificate ale tratatelor multilaterale pentru care România are calitatea de depozitar, pentru a fi înregistrate la Secretariatul General al Organizației Națiunilor Unite.

Capitolul III

Aplicarea, modificarea, încetarea valabilității tratatelor

Secțiunea 1

Aplicarea tratatelor

Art.31. - (1) Obligațiile prevăzute de tratatele în vigoare se execută întocmai și cu bună credință.

(2) Aplicarea și respectarea dispozițiilor tratatelor în vigoare reprezintă o obligație pentru toate autoritățile statului român, inclusiv autoritatea judecătorească, precum și pentru persoanele fizice și juridice române sau aflate pe teritoriul României.

(3) Guvernul, Ministerul Afacerilor Externe, precum și alte ministere și autorități ale statului au obligația de a lua toate măsurile necesare pentru aplicarea tratatelor în vigoare, precum și de a controla modul în care se realizează acestea.

(4) Dispozițiile tratatelor în vigoare nu pot fi modificate, completate sau scoase din vigoare prin acte normative interne ulterioare intrării lor în vigoare.

(5) Prevederile legislative interne nu pot fi invocate pentru a justifica neexecutarea dispozițiilor unui tratat în vigoare.

(6) Aplicarea unui tratat în vigoare sau a unor prevederi ale acestuia poate fi suspendată conform prevederilor acestuia sau prin acordul părților.

(7) Propunerea de suspendare a aplicării unui tratat se face printr-un memorandum inițiat de ministerul sau autoritatea administrației publice

centrale care îndeplinește condițiile prevăzute la art.2 alin.(1) și are competență în domeniul principal reglementat prin tratat. Memorandumul este supus avizării și aprobării în conformitate cu procedura prevăzută la art.3, sau 4 și art.6.

(8) Memorandumul prevăzut la alin.(7) va cuprinde și, respectiv, va avea anexat:

- a) argumentarea oportunității suspendării aplicării;
- b) temeiul juridic al suspendării aplicării;
- c) consecințele politice, juridice, economice sau de altă natură ale suspendării aplicării;
- d) copia textului tratatului.

(9) După aprobarea suspendării aplicării, Ministerul Afacerilor Externe notifică măsura suspendării celeilalte/celorlalte părți la tratat, pe cale diplomatică.

Secțiunea a 2-a

Modificarea și încetarea valabilității tratatelor

Art.32. - (1) Tratatul în vigoare se modifică în conformitate cu prevederile acestora sau prin acordul părților.

(2) Modificarea tratatelor în vigoare urmează procedura prevăzută pentru încheierea acestora, cu excepția cazurilor în care tratatul respectiv prevede expres o procedură distinctă.

Art.33. - În cazul în care, după intrarea în vigoare a unui tratat, se constată existența unei erori materiale care nu afectează substanța sa, aceasta poate fi corectată prin înțelegere cu cealaltă parte sau celelalte părți la tratatul respectiv, realizată de Ministerul Afacerilor Externe prin schimb de note verbale.

Art.34. - (1) Încetarea valabilității tratatelor prin acordul părților sau prin denunțare, renunțare sau retragere urmează procedura prevăzută pentru intrarea în vigoare a acestora.

(2) Instrumentul de motivare a actului normativ prin care se aprobă încetarea valabilității tratatului prin acordul părților, denunțare, renunțare sau retragere va cuprinde și, respectiv, va avea anexat:

- a) argumentarea oportunității încetării valabilității tratatului;
- b) temeiul juridic al încetării valabilității tratatului;
- c) consecințele politice, juridice, economice sau de altă natură ale încetării valabilității tratatului;

d) copia textului tratatului.

(3) Dacă este necesar, denunțarea tratatelor la nivel de stat se consemnează în instrumentul de denunțare, renunțare sau retragere care este redactat de Ministerul Afacerilor Externe care este, ca regulă, semnat de ministrul afacerilor externe și învestit cu sigiliul de stat.

(4) Ministerul Afacerilor Externe trimite depozitarului instrumentul de denunțare, renunțare sau retragere sau notifică denunțarea, renunțarea sau retragerea ori încetarea valabilității tratatului prin altă modalitate, pe cale diplomatică.

(5) Încetarea valabilității tratatelor se face cunoscută prin ordin al ministrului afacerilor externe, care se publică, fără plată, în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data încetării valabilității sau de la data constatării încetării valabilității tratatului.

Capitolul IV Dispoziții diverse

Secțiunea 1 Atribuțiile Ministerului Afacerilor Externe

Art. 35. - (1) Ministerul Afacerilor Externe este organul specializat prin care se asigură coordonarea și politica unitară în domeniul de reglementare al prezentei legi.

(2) La solicitarea autorităților statului sau din oficiu, în vederea asigurării aplicării întocmai în România a prevederilor tratatelor, Ministerul Afacerilor Externe, împreună cu alte instituții competente, elaborează avize conforme cu privire la problemele juridice legate de interpretarea sau aplicarea acestora.

(3) La solicitarea autorităților statului sau din oficiu, Ministerul Afacerilor Externe se pronunță asupra caracterului de tratat în înțelesul dreptului internațional public, respectiv asupra caracterului juridic al obligațiilor conținute de acesta.

Art.36. - (1) La începutul fiecărui an calendaristic, Ministerul Afacerilor Externe elaborează o sinteză privind tratatele la nivel de stat și guvernamental semnate, ratificate, aprobate, la care s-a aderat sau care au

fost acceptate, respectiv care au intrat în vigoare în cursul anului calendaristic precedent.

(2) Sinteza prevăzută la alin.(1) se transmite spre informare Președintelui României, Guvernului și Parlamentului până la sfârșitul lunii ianuarie a fiecărui an.

(3) Anual, Ministerul Afacerilor Externe editează, din fondurile prevăzute în bugetul său, compendii și culegeri cu textele tratatelor reprezentative intrate în vigoare, încheiate la nivel statal și guvernamental.

Art.37. - (1) Ministerul Afacerilor Externe, precum și alte ministere și autorități ale statului au obligația să semnaleze Președintelui României, Guvernului și Parlamentului problemele pe care le ridică aplicarea unor tratate în vigoare, în vederea soluționării operative a acestora, în deplină conformitate cu dreptul internațional și interesele părții române.

(2) Ministerul Afacerilor Externe analizează, în consultare cu alte ministere și autorități ale statului, rezervele la tratatele multilaterale pe care le-au formulat alte state și poate formula obiecții la acestea, dacă este necesar, conform dreptului internațional și practicii internaționale.

(3) Ministerul Afacerilor Externe poate iniția, în consultare cu alte ministere și autorități ale statului, retragerea rezervelor formulate de partea română la un tratat multilateral, care urmează aceeași procedură ca și la exprimarea consimțământului cu privire la tratatul respectiv.

(4) Instrumentul de motivare a actului normativ prin care se aprobă retragerea rezervelor cuprinde cauzele pentru care s-a optat pentru aceasta.

(5) După intrarea în vigoare a actului normativ prin care se aprobă retragerea rezervelor, Ministerul Afacerilor Externe notifică depozitarului retragerea rezervelor părții române sau transmite instrumentul de retragere a rezervelor care este, de regulă, semnat de ministrul afacerilor externe și învestit cu sigiliul de stat.

Art.38. - (1) Originalele tratatelor bilaterale la nivel de stat și la nivel guvernamental, originalele tratatelor multilaterale care prevăd calitatea de depozitar a României sau a Guvernului României, precum și copiile certificate ale tratatelor multilaterale semnate sau la care România sau Guvernul României este parte se păstrează în Arhiva Tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe.

(2) Originalele tratatelor bilaterale încheiate la nivel de stat și la nivel guvernamental se transmit Ministerului Afacerilor Externe pentru depozitare în termen de cel mult 7 zile lucrătoare de la data semnării.

(3) În calitate de depozitar, Ministerul Afacerilor Externe ține evidența situației juridice a tratatelor bilaterale și multilaterale semnate sau la care România sau Guvernul României este parte și îndeplinește atribuțiile decurgând din calitatea de depozitar conform dreptului internațional și practicii internaționale.

(4) Prin ordin al ministrului afacerilor externe se fac cunoscute date și informații privind evoluțiile survenite în privința tratatelor încheiate de România, precum și textele tratatelor revizuite, care se publică, fără plată, în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(5) Ministerul Afacerilor Externe păstrează sigiliul de stat al României.

Secțiunea a 2-a

Publicitatea textelor tratatelor anterior publicării în Monitorul Oficial al României

Art.39. - (1) Textele tratatelor bilaterale nu pot fi făcute publice până la data publicării acestora în Monitorul Oficial al României, cu excepția cazului în care există o obligație internațională asumată de partea română în acest sens.

(2) După semnare, până la publicarea în Monitorul Oficial al României, textele tratatelor bilaterale pot fi făcute publice cu acordul expres al celeilalte părți, după cum urmează:

- a) în cazul tratatelor la nivel de stat – cu aprobarea Președintelui României;
- b) în cazul tratatelor la nivel guvernamental - cu aprobarea primului-ministru al Guvernului;
- c) în cazul tratatelor la nivel departamental – cu aprobarea conducătorului instituției inițitoare și cu avizul Ministerului Afacerilor Externe.

Secțiunea a 3-a

Examinarea compatibilității prevederilor tratatelor cu Constituția României

Art. 40. - (1) După convenirea sau adoptarea tratatelor prevăzute la art.19 alin.(1), în oricare etapă a încheierii lor, oricare din președinții celor două Camere ale Parlamentului României ori un număr de cel puțin 50 de deputați sau cel puțin 25 de senatori pot solicita Curții Constituționale

avizul privind compatibilitatea prevederilor tratatelor cu Constituția României.

(2) Curtea Constituțională se va pronunța în termen de 30 de zile de la data sesizării, interval în care procedurile interne legate de încheierea tratatului se suspendă.

(3) În cazul în care tratatul cuprinde dispoziții contrare Constituției României și nu este posibilă renegocierea tratatului, iar în cazul tratatelor multilaterale, nici formularea de rezerve, proiectul de act normativ de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare va fi promovat numai după revizuirea Constituției.

(4) Prevederile prezentului articol nu aduc atingere procedurilor de control al constituționalității legilor și ordonanțelor guvernului prevăzute de legea privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale. În cazul în care, în exercitarea atribuțiilor sale de control al constituționalității, Curtea Constituțională decide că dispozițiile unui tratat aflat în vigoare pentru România sunt neconstituționale, Ministerul Afacerilor Externe, împreună cu ministerul sau instituția în competențele căruia/căreia se află domeniul principal reglementat prin tratat, va face demersuri, în termen de 30 zile, pentru inițierea procedurilor necesare în vederea renegocierii tratatului sau încetării valabilității acestuia pentru partea română ori, după caz, în vederea revizuirii Constituției.

Secțiunea a 4-a

Procedura încheierii înțelegerilor la nivelul autorităților administrației publice locale cu autorități similare din alte state

Art.41. - (1) Autoritățile administrației publice locale au obligația de a solicita avizul de oportunitate al Ministerului Afacerilor Externe și al ministerului cu atribuții de sprijin și control al autorităților publice locale cu privire la intenția de a iniția negocieri pentru încheierea de înțelegeri de cooperare cu autorități similare din alte state.

(2) Înțelegerile de cooperare prevăzute la alin.(1) se încheie cu respectarea prevederilor prezentei legi.

(3) Anterior semnării, proiectele de înțelegeri de cooperare pe care autoritățile administrației publice locale intenționează să le încheie cu autorități similare din alte state vor fi avizate de către Ministerul Afacerilor Externe și de către ministerul cu atribuții de sprijin și control al autorităților publice locale.

(4) Înțelegerile de cooperare la care se referă prezentul articol pot intra în vigoare de la data semnării.

(5) Copii ale înțelegerilor de cooperare semnate vor fi transmise, în termen de 10 zile lucrătoare de la data semnării, Ministerului Afacerilor Externe și ministerului cu atribuții de sprijin și control al autorităților publice locale.

(6) Procedura prevăzută la alin.(1)-(4) este suplimentară procedurilor în acest domeniu care trebuie îndeplinite la nivelul autorităților publice locale pentru aprobarea inițierii negocierilor, respectiv a semnării sau pentru îndeplinirea altor acte cu privire la înțelegerile de cooperare respective.

Secțiunea a 5-a

Sanctiunea nerespectării normelor privind încheierea tratatelor

Art.42. - Tratatetele încheiate cu încălcarea normelor dreptului internațional privind validitatea tratatelor și a normelor privind capacitatea și/sau procedura încheierii tratatelor pot fi declarate nule, procedura de aprobare a declarării nulității fiind similară celei urmate pentru intrarea în vigoare a categoriei respective de tratate.

Secțiunea a 6-a

Excepții

Art.43. - Procedura încheierii înțelegerilor tehnice la nivel departamental, indiferent de denumire, pentru îndeplinirea obligațiilor asumate de România prin tratate în domeniul cooperării cu forțele armate străine, nu intră sub incidența prezentei legi, urmând a fi reglementată prin hotărâre a Guvernului.

Art. 44. - Contractele de stat nu intră sub incidența prezentei legi.

Secțiunea a 7-a

Dispoziții finale

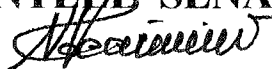
Art.45. - (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Pe data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr.4/1991 privind încheierea și ratificarea tratatelor, publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr.5 din 12 ianuarie 1991, cu completările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare, se abrogă.

**Acest proiect de lege a fost adoptat de Senat în
ședința din 25 noiembrie 2003, cu respectarea prevederilor
articolului 76 alineatul (1) din Constituția României.**

PREȘEDINTELE SENATULUI

Nicolae Văcăroiu